

plinacro
OPERATOR PLINSKOGA TRANSPORTNOG SUSTAVA

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
2023.**

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2023. GODINU

Zagreb, travanj 2024.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ UPRAVE DRUŠTVA — 5

MISIJA, VIZIJA I CILJEVI — 9
SUSTAV UPRAVLJANJA
KVALITETOM — 11
DRUŠTVENO ODGOVORNO
POSLOVANJE — 12
KORPORATIVNO
UPRAVLJANJE — 13

NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2021.-2023. GODINE — 19

TRANSPORT PLINA — 23

2.1 PROMJENE U PRAVNIM
PROPISIMA — 24
2.2 UPRAVLJANJE
PLINSKIM
TRANSPORTNIM
SUSTAVOM — 24

**FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
DRUŠTVA – 28**

- 3.1 RAČUN DOBITI I
GUBITKA – 29
- 3.2 IZVJEŠTAJ O
FINANCIJSKOM
POLOŽAJU/
BILANCA – 30
- 3.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM
TOKOVIMA – 31

**ULAGANJA I RAZVOJNE
AKTIVNOSTI – 32**

- 4.1 ULAGANJE U
DUGOTRAJNU
IMOVINU – 33
- 4.2 MEĐUNARODNE
AKTIVNOSTI – 34

RIZICI – 36

**DALJNI RAZVOJ U
BUDUĆNOSTI – 40**

**VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI
NAKON PROTEKA POSLOVNE
GODINE – 43**

**UVODNA RIJEČ
UPRAVE DRUŠTVA**

Prema odredbama Zakona o tržištu plina Plinacro je, kao operator plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj, odgovoran i zadužen za upravljanje plinskim transportnim sustavom te razvoj i modernizaciju plinskog transportnog sustava sukladno odobrenim planovima, slijedom čega je i u 2023. godini osigurao siguran i pouzdan transport i tranzit plina. Neprekidnim nadzorom, upravljanjem, održavanjem i razvojem transportnog sustava te racionalnim poslovanjem Plinacro je i u 2023. godini ispunio sve zadane ciljeve te nastavio pozitivan trend poslovanja zadržavajući pri tome sigurnu razinu likvidnosti. Uz sve redovne aktivnosti u vezi s navedenim Plinacro je napravio značajne iskorake u dijelu projekata u sklopu investicijskog ciklusa koji je u tijeku, imajući u vidu ispunjavanje plana REPowerEU u Republici Hrvatskoj čije su aktivnosti predstavljene u nastavku.

Odredbama Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske (NN 25/2020) naglašena je ključna uloga i odgovornost operatora plinskog transportnog sustava (Plinacro d.o.o.) u razvoju cjelokupnog tržišta prirodnog plina. Budući da prirodni plin, kao fosilno gorivo s najmanjom emisijom ugljikova dioksida, ima značajnu ulogu u prelasku na niskougljično gospodarstvo korištenjem plinskog sustava i za transport dekarboniziranih plinova, neophodno je nastaviti započete procese povezivanja sa susjednim tržištima i razvijati alternativne dobavne pravce koji će omogućiti veću dostupnost korištenjem strateške pozicije Plinacra u razvoju tranzitnih i ostalih potencijala hrvatskog plinskog transportnog sustava.

Zbog poremećaja na tržištu plina Europske unije (dalje u tekstu: EU) i Republike Hrvatske uzrokovanih ratom u Ukrajini i izraženoj volatilnosti cijene plina sigurnost opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj bila je aktivna tema u izvještajnom razdoblju. Plinacro je sudjelovao u pripremama materijala za sastanke Kriznog tima Vlade Republike Hrvatske i pripremama podloga za donošenje odluka i mjera za otklanjanje kriznog stanja. Slijedom obveza koje su propisane Planom intervencija te Odluke Vlade Republike Hrvatske o proglašavanju ranog upozorenja vezano uz razinu kriznih stanja zaštite sigurnosti opskrbe plinom RH, od 21. travnja 2022. godine Plinacro dostavlja nadležnom Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja dnevni izvještaj o uvjetima u transportnom sustavu.

Tijekom 2023. godine Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja zajedno s predstavnicama Plinacra provelo je konzultacije s Europskom komisijom o sadržaju reforme „Povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te jačanje plinske infrastrukture“ Dodatka Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Reformom je predviđeno povećati kapacitet terminala za UPP na otoku Krku sa sadašnjih 2,9 milijardi m³ plina godišnje na 6,1 milijardi m³ plina godišnje (700.000 m³/h) i osigurati kapacitet plinovoda kojim će se navedeni plin moći transportirati prema Sloveniji i/ili Mađarskoj te preko njih i drugim zemljama jugoistočne Europe.

Predviđena je izgradnja plinovoda Zlobin – Bosiljevo duljine 58 kilometara (za koji je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o izgradnji 18. kolovoza 2022. godine) te plinovoda Bosiljevo – Sisak i Kozarac – Sisak ukupne duljine 122 kilometara, dok je prema Sloveniji predviđena izgradnja plinovoda Zabok – Lučko duljine 36 kilometara. Ukupno su za izgradnju navedenih plinovoda Dodatkom Nacionalnog plana oporavka i otpornosti predviđena sredstva u iznosu od 534 mil. eura. S obzirom na to da je projekt izgradnje plinovoda Zlobin – Bosiljevo bio u visokoj fazi realizacije, dana 6. listopada 2023. godine potpisan je Sporazum o mosnom financiranju za ulaganje C1.2. R1-I6 – Povećanje kapaciteta terminala za UPP na otoku Krku te jačanje

plinske infrastrukture s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja prema kojem je Plinacro početkom studenoga 2023. godine isplaćeno 60 mil. eura za potrebe izgradnje plinovoda Zlobin – Bosiljevo u skladu s Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2023. godinu.

Sukladno Planu poslovanja za 2023. godinu Plinacro je proveo sve javne nabave za potrebe izgradnje plinovoda Zlobin – Bosiljevo DN 800/100, sklopio ugovore za nabavu cijevi, radova, opreme, stručnog nadzora i sve ostale ugovore vezane uz projekt te u velikoj mjeri riješio imovinsko-pravne odnose. Izgradnja plinovoda započela je u studenom 2023. godine i radovi se odvijaju očekivanom dinamikom.

Vijeće ECOFIN-a (Vijeće za ekonomske i financijske poslove) dana 8. prosinca 2023. godine usvojilo je Provedbenu odluku kojom je Republici Hrvatskoj odobren Dodatak Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu pod brojčanom oznakom i nazivom K905051 Izgradnja plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta terminala za UPP za gore navedene aktivnosti u 2024. godini planirana su sredstva u iznosu od 153,5 mil. eura, u projekciji za 2025. godinu 319,5 mil. eura te u 2026. godini 180 mil. eura. Nakon spomenute Odluke Vlade Republike Hrvatske o izgradnji plinovoda Zlobin – Bosiljevo, potvrde Vijeća ECOFIN-a te odobrenja Dodatka NPOO-a, Vlada Republike Hrvatske donijela je 8. veljače 2024. godine Zaključak o financiranju izgradnje plinovoda Bosiljevo – Sisak – Kozarac te Lučko – Zabok temeljem kojeg će Plinacro provesti realizaciju navedenih projekata, dok je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja zaduženo da osigura način financiranja projekta imajući u vidu ispunjavanje plana REPowerEU u Republici Hrvatskoj.

Tijekom izvještajnog razdoblja ističemo i konstantnu suradnju s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja kao nadležnog tijela (NT) i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kao provedbenog tijela (PT) sukladno Odluci o sustavu upravljanja i praćenju provedbe aktivnosti u okviru nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. godine, a sve s ciljem priprema za provođenje svih postupaka javne nabave te pripreme prateće dokumentacije, kako bi se pravovremeno realiziralo sklapanje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstva za projekte koji se financiraju iz Mehanizma za oporavak i otpornost, čiji su potpisnici Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te Plinacro. Dana 25. ožujka 2024. godine Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja donijelo je Odluku o financiranju za projekt „Jačanje plinske infrastrukture“ kojom se definira maksimalni iznos sufinanciranja prihvatljivih troškova projekta iz Dodatka Nacionalnog plana oporavka i otpornosti u iznosu od 533.082.023,78 eura.

Od međunarodnih aktivnosti treba istaknuti suradnju s ENTSOG-om, inicijativom Europske vodikove okosnice (European Hydrogen Backbone), Energetskom zajednicom, Glavnom upravom za energetiku (DG Energy) i drugim tijelima Europske unije. Plinacro aktivno sudjeluje u svim ključnim aktivnostima navedenih tijela kako bi osigurao da njegovi projekti budu uvršteni na europske liste, što omogućuje pristup EU fondovima (tj. bespovratnim sredstvima), a time se ujedno olakšava i ubrzava provedba projekata. Sudjelovanje u međunarodnim inicijativama također omogućuje Plinacro da bude u tijeku s najnovijim trendovima, praksama i regulativama u području plinske industrije te da aktivno doprinosi oblikovanju politika i smjernica na razini Europske unije.

U 2023. godini nastavlja se trend rasta interesa novih energetske subjekata, prije svega trgovaca plinom za ulazak na tržište plina u Republici Hrvatskoj, koji se može povezati s korištenjem terminala za UPP na otoku Krku. U prvom polugodištu 2023. godine interes za ulazak na hrvatsko tržište plina iskazali su novi kupci iz Češke, Rumunjske, Njemačke, Poljske i Nizozemske.

Prihodi od transporta plina ostvareni su od naknada za korištenje transportnog sustava i naknada za prekoračenje ugovorenog kapaciteta temeljem ugovorenih kapaciteta transportnog sustava, pri čemu se naknada izračunava u skladu s Metodologijom za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 79/20 i 36/21) i Odlukom o iznosima tarifnih stavki za transport plina Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: Agencija). Iako su korisnici tijekom 2023. godine ugovorili više godišnjih kapaciteta nego u 2022. godini, tijekom izvještajnog razdoblja ugovarali su i sve vrste kratkoročnih proizvoda, i to od ožujka 2023. na izlazu na interkonekcijama za potrebe izvoza plina, što je rezultat maksimalnog korištenja kapaciteta na ulazu iz terminala za UPP te općenito stanja na tržištu plina EU. Ostvareni ukupan prihod od transporta plina u 2023. godini na razini je ostvarenih prihoda u 2022. godini, dok je istovremeno primjetan i blagi porast operativnih troškova poslovanja u odnosu na 2022. godinu, vezanih prvenstveno uz održavanje transportnog sustava, uz još uvijek prisutne inflatorne efekte u usporedbi s prethodnim dvogodišnjim razdobljem. Usprkos prethodno navedenom blagom rastu operativnih troškova tijekom 2023. godine ostvaren je pozitivan neto rezultat poslovanja te je i tijekom 2023. godine Društvo imalo stabilnu razinu likvidnosti.

S osobitim zadovoljstvom ističemo kako je Plinacro unatoč poslovno vrlo izazovnoj godini, uspješno odgovorio na sve poslovne izazove. Posebna pažnja bila je posvećena zaštiti života i zdravlja djelatnika i partnera, kao i društveno odgovornom poslovanju. U narednom razdoblju Plinacro će uložiti dodatani napor kako bi se realizirale sve planirane aktivnosti i time dali svoj doprinos očuvanju sigurnosti i pouzdanosti transporta plina te stabilnosti gospodarstva Republike Hrvatske.

Uprava društva Plinacro d.o.o.

MISIJA, VIZIJA I CILJEVI

MISIJA

Kao operator plinskoga transportnog sustava Plinacro je odgovoran za:

- transport i tranzit prirodnog plina
- vođenje (nadzor i upravljanje), održavanje te razvoj i izgradnju plinskoga transportnog sustava
- nediskriminirajući pristup transportnom sustavu kad je to ekonomski i tehničko-tehnološki razumno i opravdano
- uravnoteženje količina plina u transportnom sustavu
- povezivanje s drugim plinskim sustavima.

Plinacro je, osim toga, zadužen i za osiguranje dugoročne sposobnosti transportnog sustava da udovolji zahtjevima za transport plina kako bi omogućio uporabu prirodnog plina kao ekološki najprihvatljivijeg fosilnog energenta.

VIZIJA

Plinacro želi biti cijenjen i vodeći infrastrukturni energetska subjekt plinskoga gospodarstva Republike Hrvatske te važan strateški energetska partner regije i Europske unije, koji na transparentan i društveno odgovoran način svojim vlasnicima omogućava realizaciju energetska obveza, a korisnicima siguran i pouzdan transport prirodnog plina, kao jedne od ekološki i ekonomski najprihvatljivijih opcija opskrbe energijom u uvjetima otvorenog tržišta.

CILJEVI

Opći ciljevi:

- zadovoljstvo korisnika transportnog sustava i njihovo povjerenje
- uvažavanje potreba, interesa i sposobnosti radnika poticajnim sustavom nagrađivanja i napredovanja, a s obzirom na to da su upravo oni nezamjenjiv kreativni potencijal, svekolika potpora i uporište u realizaciji ciljeva
- primjena načela održivog razvoja i promicanje suživota s prirodom
- suradnja sa širom zajednicom i stanovništvom na područjima na kojima djelujemo.

Naturalni ciljevi:

- pouzdan i siguran transport prirodnog plina plinskim transportnim sustavom Republike Hrvatske
- održavanje raspoloživosti plinskoga transportnog sustava
- stvaranje tehničko-tehnoloških preduvjeta za povećanje transportnih kapaciteta, nastavak plinifikacije Republike Hrvatske u funkciji ravnomjernijega gospodarskog razvoja te dostupnosti i mogućnosti izbora energenta svim stanovnicima Republike Hrvatske
- povezivanje transportnog sustava s plinskim sustavima susjednih zemalja
- tranzit prirodnog plina plinskim transportnim sustavom Republike Hrvatske.

Poslovni ciljevi:

- uravnoteženost naturalnih ciljeva, operativnih troškova i ulaganja temeljem prihoda ostvarenih kroz provedbu planova razvoja i poslovanja
- održivo poslovanje kroz likvidnost i solventnost trgovačkog društva
- ulaganje u dugotrajnu imovinu
- ostvarivanje razumne dobiti.

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

Kao Društvo koje posluje u skladu sa sustavima upravljanja kvalitetom, Plinacro djeluje u skladu s međunarodnim normama ISO 9001 Sustava upravljanja kvalitetom, ISO 27001 Sustava upravljanja informacijskom sigurnošću i ISO 50001 Sustava upravljanja energijom. U 2023. godini provedena su tri vanjska nadzora prema sve tri ISO norme i svi su uspješno završeni. U Plinacru se sustav upravljanja kvalitetom koristi već dulje od 15 godina te je uspostavljen na svim razinama poslovanja, a njegova funkcionalnost je temelj uspješnog uvođenja drugih sustava.

Projektni tim za integralni projekt usklađenja Društva sa Zakonom i Uredbom o kibernetičkoj sigurnosti u svom je mandatu uskladio svu dokumentaciju i procese te je temeljem toga uspješno proširen opseg ISO 27001:2013 certifikacije na cijelo Društvo, čime je potvrđena usklađenost s tehničkim standardom IEC 62443-2-1 za kibernetičku sigurnost procesnih sustava. Tijekom 2023. godine obavljene su sve potrebne aktivnosti održavanja informatičko-informacijskog sustava Plinacra, rezultat čega je sigurno i nesmetano funkcioniranje sustava.

U izvještajnom razdoblju nije bilo prekida izvršavanja ključne usluge Plinacra zbog kibernetičkih incidenata, pa stoga nije bilo niti „incidenata sa znatnim učinkom“ u smislu Zakona o kibernetičkoj sigurnosti koji bi obvezali Društvo na obavještanje nadležnih tijela Republike Hrvatske.

Nadalje, temeljem Zakona o energetskej učinkovitosti i zahtjeva norme ISO 50001 za što se Plinacro certificirao 2018. godine, proveden je niz aktivnosti vezanih za planove mjerenja i energetske pregled Plinacra. Sukladno zakonskom okviru i internoj dokumentaciji prati se i evidentira sva utrošena energija po svim objektima društva Plinacro od 2016. godine te se bilježe uštede energije, koje su rezultat provedenih preporuka Tima za upravljanje energijom. U 2023. godini Tim za upravljanje sustavom energetske učinkovitosti nastavio je s praćenjem i evidentiranjem planova mjerenja te izradom dokumentacije, što je rezultiralo uspješnim usklađenjem s novom normom.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Plinacro nastavlja s praksom društveno odgovornog poslovanja, potvrđujući svoju ulogu kao pouzdanog partnera društvu i lokalnim zajednicama diljem Republike Hrvatske. Vodeći se kriterijem kvalitete i korisnosti i u 2023. godini je, kroz programe sponzorstava i donacija na teritoriju cijele Republike Hrvatske, a osobito tamo gdje je Plinacro prisutan, pružena potpora brojnim udrugama i institucijama za projekte humanitarnog, znanstvenog, kulturnog, odgojno-obrazovnog i sportskog karaktera. Prethodno spomenuto potvrđuje da je društvena odgovornost i doprinos razvoju lokalnih zajednica trajna opredjeljenost Plinacra. Konkretno, Plinacro je u 2023. godini pomogao u realizaciji ukupno 49 projekta te je za tu namjenu izdvojeno 115 tis. eura.

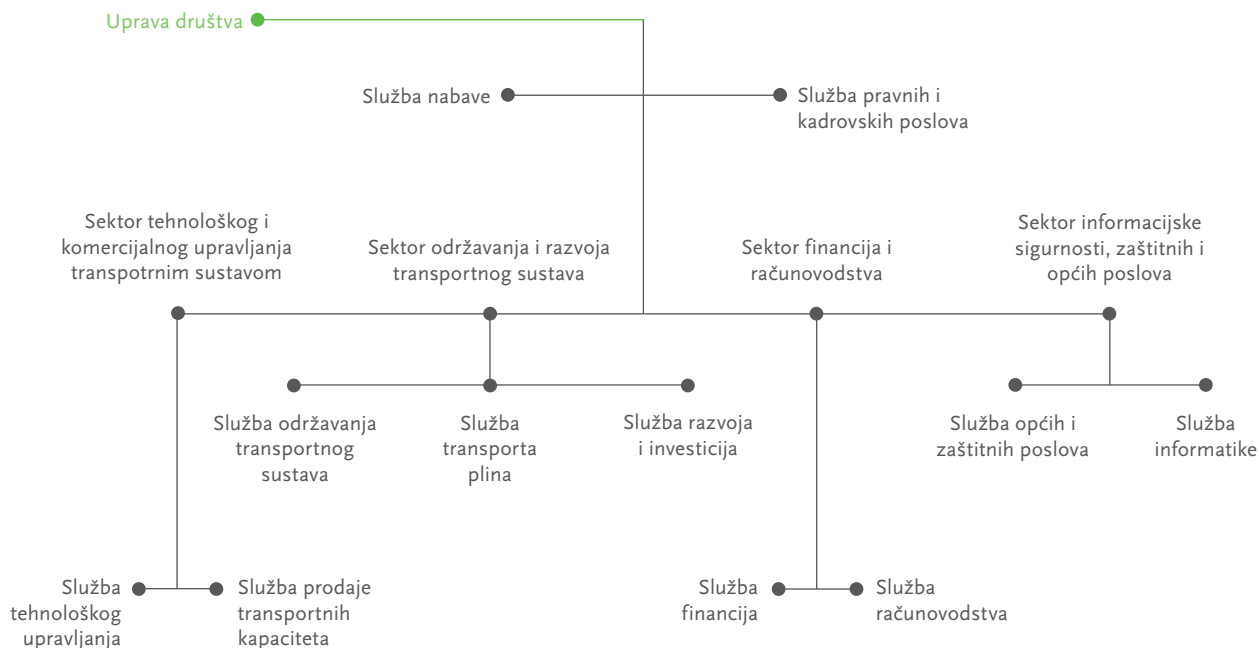
Zaposlenici

U Plinacru je izražena svijest da je ključni čimbenik poslovnog uspjeha suvremenih organizacija sustavno i kvalitetno upravljanje ljudskim potencijalima te je cilj postići uključenost, motiviranost i produktivnost zaposlenika educiranih u svom polju stručnosti. Svjesni vrijednosti i vitalnog značaja koji za društvo predstavljaju naši djelatnici sa stručnim i visokospecijaliziranim znanjima, nastojimo osigurati i održati visoku razinu njihove stručnosti i motiviranosti kroz ulaganje u cjeloživotno obrazovanje, specijalistička znanja i vještine putem ciljanih stručnih usavršavanja u Hrvatskoj i inozemstvu (konferencije, seminari, tečajevi) te stručna osposobljavanja usklađena s potrebama posla. Posebna pažnja posvećuje se prenošenju specijalističkih znanja i iskustava na studente kroz aktivno sudjelovanje zaposlenika u sveučilišnoj nastavi, mentorstvo pri izradi stručnih, diplomskih i doktorskih radova te kroz aktivno pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih članaka u Republici Hrvatskoj i u međunarodnom okruženju. Ovim aktivnostima zaposlenici Plinacra dodatno pridonose razvoju struke i ugledu našeg Društva.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Organizacijska shema i upravljačka tijela Plinacra:

Organizacijska shema Plinacra:

Upravljačka tijela društva:

Skupština

Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)

Nadzorni odbor

Igor Vuković, predsjednik do 28.11.2023.
Antonio Bebek, predsjednik od 20.12.2023.
Ilijana Krešić Rajič, članica
Dražen Arnold, član
Josip Lucić, član
Mario Mikulić, predstavnik radnika do 31.7.2023.
Branimir Horčička, predstavnik radnika od 1.8.2023.

Uprava

Ivica Arar, predsjednik
Daria Krstičević, članica

Revizijski odbor

Igor Vuković, predsjednik
Ilijana Krešić Rajič, članica
Mihovil Anđelinović, član
Ilko Vrankić, član
Dario Konta, član

Skupštinu Plinacra od 18. studenog 2021. godine čini Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP).

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva Plinacro za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. obavio je nezavisni revizor PKF Fact revizija d.o.o. i izdao nemo-dificirano izvješće. Izvješće neovisnog revizora priloženo je uz godišnje financijske izvještaje Društva.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA VLASNIKU I UPRAVI DRUŠTVA PLINACRO d.o.o., Zagreb

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

MIŠLJENJE

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva Plinacro d.o.o., Zagreb, Savska cesta 88a (dalje u tekstu: „Društvo“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju (bilancu) na 31. prosinca 2023., račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i značajne računovodstvene politike.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2023., njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije (MSFI).

OSNOVA ZA MIŠLJENJE

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju godišnjih financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

ISTICANJE PITANJA

Društvo će pripremiti konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i njegovog ovisnog društva (Grupa), te radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane godišnje financijske izvještaje Grupe povezano s ovim godišnjim financijskim izvještajima.

PKF FACT revizija d.o.o.

www.fact.hr

OIB: 66538098056 MBS: 050001274 E: ured@pkf.hr

Zagreb: Žadarska 80, 10 000 Zagreb; Slavonski Brod: Tome Skalića 8, 35 000 Slavonski Brod; Karlovač: Marmontova aleja 31., 47000 Karlovač

PKF FACT revizija d.o.o. upisane u registar Trgovačkog suda pod br. MBS – 050001274. IBAN: HR8123400091100068993 SWIFT: PBFZGR2X

Temeljni kapital 8.680.000 EUR, uplaćen u cijelosti. Upravnici: Jeri Krstović, predsjednik Uprave i Lijana Lalić Dubravčić, član Uprave.

PKF FACT revizija je članica PKF International Limited zajedničke pravno neovisnih tvrtki i ne privlači nikakvu odgovornost ili obvezu za židbe ili neažidbe bilo koje druge tvrtke članice ili korespondantske tvrtke ili tvrtke.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak) Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

OSTALE INFORMACIJE

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства uključeno u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima. Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvešću posloводства usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim godišnjim financijskim izvještajima; te
2. je priloženo Izvešće posloводства sastavljeno u skladu sa člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije godišnjih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvešću posloводства. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

ODGOVORNOSTI UPRAVE I ONIH KOJI SU ZADUŽENI ZA UPRAVLJANJE ZA GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji istinito i fer prikazuju u skladu s MSFI-ima i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak) Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

ODGOVORNOSTI REVIZORA ZA REVIZIJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

PKF Fact Revizija

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak) Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

ODGOVORNOSTI REVIZORA ZA REVIZIJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

IZVJEŠĆE TEMELJEM ZAHTJEVA IZ ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja "Standardni financijski izvještaji" (NN 95/16, 144/20). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama od 6. do 48. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 23. travnja 2024. godine

PKF FACT revizija d.o.o.
Zadarska 80
10 000 Zagreb

Jeni Krstičević, univ.spec.oec.rra.
Predsjednik uprave

Jeni Krstičević, univ.spec.oec.rra.
Ovlašteni revizor

PKF FACT revizija d.o.o.
ZAGREB, OIB: 66538066056
4

**NAJVAŽNIJI POSLOVNI
POKAZATELJI ZA
RAZDOBLJE
2021. – 2023.
GODINE**

Najvažniji poslovni pokazatelji za razdoblje 2021. – 2023. godine

NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI RDG	EUR					
	Ostvarenje 2021.	Ostvarenje 2022.	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	Indeks 4/3	Indeks 4/2
	1	2	3	4	5	6
UKUPNI PRIHODI	67.045.165	74.764.417	66.359.616	71.978.192	108,47	96,27
Poslovni prihodi	66.275.263	73.973.819	66.359.536	71.907.920	108,36	97,21
– prihodi od transporta plina	61.720.194	69.499.171	60.388.878	69.074.036	114,38	99,39
– prihodi od nestandardnih usluga	1.101.619	1.110.582	5.156.623	441.557	8,56	39,76
– ostali poslovni prihodi	3.453.449	3.357.520	814.036	2.392.327	293,88	71,25
Financijski prihodi	769.902	790.597	80	70.273		8,89
UKUPNI RASHODI	56.464.541	54.664.373	64.291.564	60.659.442	94,35	110,97
Poslovni rashodi	50.801.910	49.498.449	60.219.416	56.621.483	94,03	114,39
Financijski rashodi	5.662.631	5.165.923	4.072.148	4.037.959	99,16	78,17
DOBIT/GUBITAK RAZDOBLJA	8.657.451	15.096.687	1.695.803	9.266.153	546,42	61,38
BROJ ZAPOSLENIH na dan 31.12.	262	268	278	269	96,76	100,37

- **Poslovni prihodi** tijekom 2023. godine ostvareni su u iznosu od 71,91 mil. eura i veći su za 5,55 mil. eura ili 8,36 % u odnosu na planirane. Najznačajniji utjecaj na rast poslovnih prihoda u odnosu na planirane imao je prihod od transporta plina (planirano 60,39 mil. eura, a ostvareno 69,07 mil. eura odnosno 14,38 % više), najvećim dijelom kao rezultat porasta udjela ostvarenja prihoda od mjesečnih rezervacija koje je u procesu planiranja kompleksno predvidjeti.
- U odnosu na 2022. godinu **poslovni prihodi** manji su za 2,07 mil. eura (2,79 %) najviše kao rezultat manjih prihoda od prodaje (prihodi od nestandardnih usluga iznose 441,6 tis. eura te su manji za 670 tis. eura), kao i manjih Ostalih poslovnih prihoda (ostvareni u iznosu od 2,39 mil. eura, a u 2022. iznosili su 3,36 mil. eura).
- **Poslovni rashodi bez amortizacije, vrijednosnih usklađenja i rezerviranja** u 2023. godini iznose 32,51 mil. eura što je, u odnosu na planiranih 36,66 mil. eura, manje za 4,15 mil. eura (11,33 %) najviše kao rezultat pomaka u dinamici realizacije planiranih troškova, dok su u odnosu na 2022. godinu veći za 6,27 mil. eura i to najvećim dijelom na stavci Ostali poslovni rashodi (za 1,6 mil. eura tj. 86,21 % zbog veće realizacije na stavci 4551 – Operativni gubici plina (GRM), koji su planirani u iznosu od 1,86 mil. eura, a realizirani u iznosu od 3,12 mil. eura).
- **Ostvarena dobit poslovanja** iznosi 9,27 mil. eura te je za 7,57 mil. eura veća od planirane, kao rezultat znatno većih ostvarenih poslovnih prihoda (prvenstveno prihoda od transporta plina), kako je gore navedeno te ostvarenih manjih poslovnih rashoda.

EUR

NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI BILANCA	Ostvarenje 2021.	Ostvarenje 2022.	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	Indeks 4/3	Indeks 4/2
	1	2	3	4	5	6
Dugotrajna imovina	553.729.373	546.597.719	530.957.037	567.876.638	106,95	103,89
Kratkotrajna imovina	48.955.022	57.154.929	44.913.708	89.103.561	198,39	155,90
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	451.483	691.302	587.829	1.003.559	170,72	145,17
UKUPNO IMOVINA	603.135.877	604.443.950	576.458.574	657.983.758	114,14	108,86
ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU	7.224.989	8.969.744	88.408.798	39.409.908	44,58	439,36
Temeljni (upisani) kapital	121.046.121	121.046.121	121.046.121	121.046.120	100,00	100,00
Kapitalne rezerve	105	105	133	106	79,87	101,22
Rezerve fer vrijednosti	1.524.746	1.100.988	1.524.720	31.419	2,06	2,85
Rezerve iz dobiti	284.219.128	292.864.723	299.300.816	307.955.570	102,89	105,15
Dobit poslovne godine	8.645.596	15.096.687	1.695.799	9.266.153	546,42	61,38
KAPITAL I REZERVE	415.435.696	430.108.624	423.567.589	438.299.368	103,48	101,90
REZERVIRANJA	3.058.713	2.828.648	2.853.540	2.803.180	98,24	99,10
Dugoročne obveze	128.898.665	107.188.551	85.152.146	84.767.923	99,55	79,08
Kratkoročne obveze	37.222.723	46.460.913	47.107.954	54.651.419	116,01	117,63
Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja	18.520.081	17.857.213	17.777.158	77.461.869	435,74	433,78
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	603.135.877	604.443.950	576.458.388	657.983.758	114,14	108,86

- **Ulaganja u dugotrajnu imovinu** – od ukupno planiranih 88,41 mil. eura ulaganja u dugotrajnu imovinu u 2023. godini realizirano je 44,58 % ili 39,41 mil. eura (49 mil. eura manje u odnosu na planirano).

Navedeno odstupanje u ukupnoj realizaciji *investicijskih ulaganja* u odnosu na planirano najvećim dijelom odnosi se na plinovode tj. na izgradnju plinovoda Zlobin – Bosiljevo zbog pomaka dinamike pokretanja i ugovaranja najvećih predmeta nabave usluge nadzora, nabave cijevi, opreme i izgradnje. Navedeno za sada ne utječe na konačnu dinamiku, odnosno predviđeni završetak projekta.

Financijski pokazatelji poslovanja

NAJVAŽNIJI FINANCIJSKI POKAZATELJI	Ostvarenje 2021.	Ostvarenje 2022.	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	Indeks 4/3	Indeks 4/2
	1	2	3	4	5	6
EBITDA	37.600	47.565	29.699	38.825	130,73	81,63
TEKUĆA LIKVIDNOST	1,32	1,23	0,95	1,63	171,58	132,52
ROA	1,44%	2,50%	0,29%	1,41%	486,21	56,40
ROE	2,08%	3,51%	0,40%	2,11%	527,50	60,11
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	1,19	1,37	1,03	1,19	115,53	86,86
ZADUŽENOST	27,54%	25,42%	22,94%	21,19%	92,37	83,36

- **EBITDA** – ostvarena u iznosu od 38,83 mil. eura te je veća u odnosu na planiranu za 9,13 mil. eura, najvećim dijelom kao rezultat većih realiziranih operativnih prihoda. Ostvarena EBITDA u 2023. godini manja je u odnosu na ostvarenu u 2022. godini za 8,74 mil. eura najvećim dijelom kao rezultat manjih poslovnih prihoda te većih poslovnih rashoda.
- **Tekuća likvidnost** – koeficijent tekuće likvidnosti iznosi 1,63 što ukazuje na stabilnu razinu likvidnosti.
- **Profitabilnost** – tijekom 2023. godine koeficijenti profitabilnosti (ROA, ROE) manji su u odnosu na 2022. godinu zbog manje ostvarene neto dobiti u promatranom razdoblju koja je rezultat manjih poslovnih prihoda te većih poslovnih rashoda.
- **Ekonomičnost** odnosno omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda za 2023. godinu iskazuje nešto manju razinu ekonomičnosti ukupnog poslovanja u odnosu na 2022. godinu kao rezultat prethodno navedenog u kretanju EBITDA.
- **Zaduženost** – tijekom 2023. godine primjetan je pad koeficijenta zaduženosti u odnosu na 2022. godinu najvećim dijelom zbog smanjenja obveza po kreditima (EIB I, EIB II i Erste banka).

TRANSPORT PLINA

2.1 PROMJENE U PRAVNIM PROPISIMA

Kao odgovor na krizu i u svrhu provedbe europskih regulatornih zahtjeva, Vlada Republike Hrvatske donijela je u ožujku 2023. godine Uredbu o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/23, 74/23) kojom se zbog poremećaja na domaćem tržištu energije uvode posebne mjere za trgovinu plinom, uključujući načine i uvjete formiranja cijena plina te posebni uvjeti obavljanja relevantnih energetske djelatnosti plinom.

Uredbom se također uvodi zabrana izvoza plina koji društvo INA – Industrija nafte d.d. proizvodi u Republici Hrvatskoj, odnosno propisuje se obveza prodaje tog plina isključivo društvu Hrvatska elektroprivreda d.d. te se određuje i cijena tog plina i svrhe u koje ga društvo Hrvatska elektroprivreda d.d. može koristiti.

Predmetnom Uredbom Plinacru se zabranjuje podnošenje zahtjeva za promjenom iznosa tarifnih stavki do 31. ožujka 2024. do kada traju posebne mjere za plin.

2.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Tijekom 2023. godine u transportni sustav preuzeto je 40.343 mil. kWh plina što je za 1,70 % manje u odnosu na 2022. godinu. U ukupno preuzetim količinama plina, udio plina koji je proizveden u RH iznosio je 14 %, udio plina preuzetog s terminala za UPP 70 %, udio plina iz uvoza iznosio je 8 %, a udio plina preuzetog iz Podzemnog skladišta plina Okoli bio je 8 %.

Iz transportnog sustava u 2023. godini isporučeno je 40.340 mil. kWh plina što je za 1,71 % manje u odnosu na 2022. godinu. Isporučka plina u distribucijske sustave smanjena je za 4,68 %, dok je isporuka plina za krajnje kupce priključene na transportni sustav bila veća za 18,71 %. Izvoz plina iz RH porastao je za 3,16 %.

Ulazi u transportni sustav

Tijekom 2023. godine aktivnim djelovanjem 16 bilančnih skupina na ulazima u transportni sustav ukupno je preuzeto 40.343 mil. kWh plina, dok je u 2022. preuzeto 41.039 mil. kWh plina što je smanjenje za 0,70 mil. kWh ili 1,70 %.

U sljedećoj tablici dana je usporedba ostvarenog transporta plina na ulazima u transportni sustav za 2022. i 2023. godinu.

Količine plina preuzete u transportni sustav

ULAZI	(x10 ⁶ kWh)	(x10 ⁶ kWh)	%
	2022.	2023.	
UMS HR	6.035	5.592	-7,34%
Uvoz	5.362	3.275	-38,92%
Terminal UPP	26.476	28.082	6,07%
UKUPNO	37.873	36.949	-2,44%
PSP Okoli i GP	3.166	3.394	7,20%
SVEUKUPNO	41.039	40.343	-1,70%

Izlazi iz transportnog sustava

Tijekom 2023. godine 19 bilančnih skupina koristilo je kapacitet na izlazima iz transportnog sustava, pri čemu je isporučeno 40.340 mil. kWh plina, uključivo s izlazom za PSP Okoli, što je za 0,70 mil. kWh ili 1,71 % manje u odnosu na 2022. godinu. U nastavku je dana usporedba ostvarenog transporta plina na izlazima iz transportnog sustava za 2022. i 2023. godinu.

Količine plina isporučene na izlazima iz transportnog sustava

IZLAZI	(x10 ⁶ kWh)	(x10 ⁶ kWh)	%
	2022.	2023.	
Izvoz	11.489	11.852	3,16%
DS-i	12.023	11.460	-4,68%
Krajnji kupci na TS	12.456	14.787	18,71%
UKUPNO	35.968	38.099	5,92%
PSP Okoli	5.072	2.241	-55,82%
SVEUKUPNO	41.040	40.340	-1,71%

Kontinuiranim praćenjem parametara kvalitete plina na ulazima u transportni sustav putem ugrađenih procesnih kromatografa tijekom 2023. godine utvrđeno je da je kvaliteta plina preuzetog u transportni sustav bila u granicama standardne kvalitete plina propisane Općim uvjetima opskrbe plinom.

Sastav plina na ulazima u transportni sustav stabilan je s promjenama unutar propisanih granica što rezultira i odgovarajućom kvalitetom plina na izlazima iz transportnog sustava.

Izmjenom i dopunom Općih uvjeta opskrbe plinom (NN 68/2023 od 23 .6. 2023.) izmijenjene su odredbe o standardnoj kvaliteti plina, odnosno izmijenjen je udio ugljičnog dioksida, molarni udio kisika i minimalna vrijednost gornje ogrjevne vrijednosti čime su osigurani uvjeti za predaju plina u transportni sustav iz PSP Grubišno Polje u fazi eksploatacije plina.

Informacijski i telekomunikacijski sustavi su tehnička potpora i nužna infrastruktura za pouzdan i siguran nadzor i upravljanje tehnološkim procesom transporta plina te za provođenje poslovnih procesa, razmjene i obrade podataka vezanih uz prodaju i korištenje kapaciteta transportnog sustava. Održavani su sukladno planu održavanja te nisu zabilježeni značajniji zastoji i poremećaji u radu i raspoloživosti tih sustava i usluga prema korisnicima. Osim maksimalne raspoloživosti navedenih sustava, isti se kontinuirano unapređuju i nadograđuju u svrhu ispunjenja obveza operatora transportnog sustava.

Ostale aktivnosti

Sigurnost opskrbe plinom

Zbog poremećaja na tržištu plina EU i RH uzrokovanih ratom u Ukrajini i eskalacijom cijena plina sigurnost opskrbe plinom u RH bila je aktualna tema i u razdoblju siječanj – rujan 2023. godine. Plinacro je sudjelovao u pripremama materijala za sastanke Kriznog tima Vlade RH i pripremama podloga za donošenje odluka i mjera za otklanjanje kriznog stanja.

Slijedom obveza koje su propisane Planom intervencija te Odluke Vlade RH o proglašavanju ranog upozorenja vezano uz razinu kriznih stanja zaštite sigurnosti opskrbe plinom RH od 21. 4. 2022. godine Plinacro svakodnevno dostavlja nadležnim osobama u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja dnevni izvještaj o uvjetima u transportnom sustavu. Ova aktivna uloga Plinacra u praćenju situacije i pružanju relevantnih informacija ključna je za očuvanje sigurnosti opskrbe plinom u RH.

Vezano uz Uredbu Vijeća (EU) 2022/1369 od 5. 8. 2022. godine o koordiniranim mjerama za smanjenje potražnje za plinom u razdoblju od 1. 8. 2022. godine do 31. 3. 2023. za 15 % u usporedbi s referentnom potrošnjom plina odnosno prosječnom potrošnjom plina u pet uzastopnih godina počevši od 1. 8. 2017. godine u promatranom razdoblju ostvareno je smanjenje potrošnje plina kako slijedi:

U navedenom razdoblju najveći utjecaj na smanjenje potrošnje plina u Republici Hrvatskoj imao je prestanak rada Petrokemije te remont postrojenja Rafinerije nafte Rijeka. Međutim, značajno je smanjenje potrošnje plina i kod ostalih krajnjih kupaca na transportnom sustavu. Zamjetno je smanjenje potrošnje plina i na distribucijskim sustavima što može biti posljedica izuzetno blage zime u proteklom periodu.

Primjena članka 14. stavka 7. Uredbe Vijeća (EU) 2022/2576 od 19. 12. 2022. godine o jačanju solidarnosti boljom koordinacijom kupnje plina, pouzdanim referentnim vrijednostima cijena i prekograničnim razmjenama plina

Počevši od 31. 3. 2023. godine za plinski dan 1. 4. 2023. godine, na svim interkonekcijskim točkama u oba smjera Plinacro primjenjuje mehanizam upravljanja zagušenjem „koristi ili izgubi” za stalni kapacitet za dan unaprijed, sukladno odredbama članka 14. Uredbe Vijeća (EU) 2022/2576 od 19. 12. 2022. godine o jačanju solidarnosti boljom koordinacijom kupnje plina, pouzdanim referentnim vrijednostima cijena i prekograničnim razmjenama plina te odluci Hrvatske energetske regulatorne agencije.

Novi subjekti na tržištu plina u Republici Hrvatskoj

Nastavlja se trend rasta interesa novih energetske subjekata, prije svega trgovaca plinom, za ulazak na tržište plina u RH, koji se može povezati s korištenjem terminala za UPP na otoku Krku. Tijekom 2023. godine interes za ulazak na hrvatsko tržište plina iskazali su kupci iz Češke, Rumunjske, Njemačke, Poljske, a postupak sklapanja ugovora o transportu plina započeo je i novi kupac sa sjedištem u Nizozemskoj.

Svim potencijalnim budućim partnerima pružene su sve tražene informacije oko pravila i procedura ulaska na tržište. Za novu plinsku godinu 2023./2024. s jedanaest korisnika transportnog sustava koji sklapaju ugovor o transportu plina za priključke u RH i s dva korisnika koji ugovaraju kapacitete na interkonekciji, sklopljeni su novi "krovni" ugovori koji će se primjenjivati u novoj plinskoj godini. Ostali korisnici imaju prethodno sklopljene ugovore na višegodišnje razdoblje. Devet dosadašnjih korisnika transportnog sustava prestaje se baviti opskrbom plina s plinskom godinom 2023./2024.

**FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
DRUŠTVA**

3.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA

EUR

RAČUN DOBITI I GUBITKA	Ostvarenje 2022.	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	Indeks 3/2	Indeks 3/1
	1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI	73.973.819	66.359.536	71.907.920	108,36	97,21
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	6.546	0			0,00
2. Prihodi od prodaje	70.609.753	65.545.501	69.515.593	106,06	98,45
– prihodi od transporta plina	69.499.171	60.388.878	69.074.036	114,38	99,39
– prihodi od nestandardnih usluga	1.110.582	5.156.623	441.557	8,56	39,76
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, roba i usluga					
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe					
5. Ostali poslovni prihodi	3.357.520	814.036	2.392.327	293,88	71,25
II. POSLOVNI RASHODI	49.498.449	60.219.416	56.621.483	94,03	114,39
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0	0			
2. Materijalni troškovi	16.222.855	23.398.721	18.151.367	77,57	111,89
a) Troškovi sirovina i materijala	4.299.010	10.333.122	4.788.524	46,34	111,39
b) Troškovi prodane robe	1.121	0	9.824		876,45
c) Ostali vanjski troškovi	11.922.723	13.065.599	13.353.020	102,20	112,00
3. Troškovi osoblja	7.635.960	8.627.424	8.407.815	97,45	110,11
a) Neto plaće i nadnice	4.570.394	5.226.490	5.008.973	95,84	109,60
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	2.025.541	2.228.077	2.261.371	101,49	111,64
c) Doprinosi na plaće	1.040.025	1.172.858	1.137.471	96,98	109,37
4. Amortizacija	23.088.928	23.558.010	23.538.443	99,92	101,95
5. Ostali troškovi	2.285.529	2.777.141	2.487.882	89,58	108,85
6. Vrijednosna usklađenja	167.921	0	447.568		266,53
7. Rezerviranja	4.815	0	128.430		
8. Ostali poslovni rashodi	92.441	1.858.119	3.459.978		
III. FINANCIJSKI PRIHODI	790.597	80	70.273		8,89
IV. FINANCIJSKI RASHODI	5.165.923	4.072.148	4.037.959	99,16	78,17
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJEL. INTERESOM					
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA					
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJEL. INTERESOM					
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA					
IX. UKUPNI PRIHODI	74.764.417	66.359.616	71.978.192	108,47	96,27
X. UKUPNI RASHODI	54.664.373	64.291.564	60.659.442	94,35	110,97
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	20.100.044	2.068.052	11.318.750	547,31	56,31
XII. POREZ NA DOBIT	5.003.357	372.249	2.052.597	551,40	41,02
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	15.096.687	1.695.803	9.266.153	546,42	61,38

3.2 IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA

u 000 EUR

BILANCA STANJA	Stanje na dan 31. 12. 2022.	Stanje na dan 31.12.2023.	Povećanje Smanjenje 3-2	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	546.598	567.877	21.279	103,89
I. Nematerijalna imovina	8.476	9.550	1.074	112,67
II. Materijalna imovina	452.871	474.467	21.596	104,77
III. Dugotrajna financijska imovina	84.896	83.585	-1.311	98,46
IV. Potraživanja	0	0	0	
V. Odgođena porezna imovina	355	275	-80	77,53
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	57.155	89.104	31.949	155,90
I. Zalihe	3.326	3.204	-122	96,35
II. Potraživanja	9.609	9.371	-238	97,52
a) Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0	0	0	
b) Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0	0	
c) Potraživanja od kupaca	9.427	7.953	-1.473	84,37
d) Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0	0	0	
e) Potraživanja od države i drugih institucija	38	1.402	1.364	
f) Ostala potraživanja	145	16	-129	10,71
III. Kratkotrajna financijska imovina	2.234	4.306	2.073	192,80
IV. Novac u banci i blagajni	41.986	72.222	30.236	172,01
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	691	1.004	312	145,16
E. UKUPNO AKTIVA (A. + B. + C. + D.)	604.444	657.984	53.540	108,86
F. IZVANBILANČNI ZAPISI	41.130	43.786	2.656	106,46
PASIVA				
A. KAPITAL I REZERVE	430.109	438.299	8.190	101,90
I. Temeljni (upisani) kapital	121.046	121.046	0	100,00
II. Kapitalne rezerve	0	0	0	
III. Rezerve iz dobiti	292.865	307.956	15.091	105,15
IV. Rezerve fer vrijednosti	1.101	31	-1.070	2,82
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	15.097	9.266	-5.831	61,38
B. REZERVIRANJA	2.829	2.803	-25	99,10
C. DUGOROČNE OBVEZE	107.189	84.768	-22.421	79,08
I. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0	0	
II. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	105.966	83.975	-21.991	79,25
III. Ostale dugoročne obveze	980	786	-194	80,19
IV. Odgođena porezna obveza	243	7	-236	2,88
D. KRATKOROČNE OBVEZE	46.461	54.651	8.191	117,63
I. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	45	45	0	100,14
II. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	21.991	21.991	0	100,00
III. Obveze za predujmove	309	1.362	1.053	441,15
IV. Obveze prema dobavljačima	6.959	19.862	12.903	285,42
V. Obveze prema zaposlenicima	407	457	50	112,35
VI. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	5.337	277	-5.060	5,19
VII. Obveze s osnove udjela u rezultatu	0	0	0	
VIII. Ostale kratkoročne obveze	11.414	10.658	-757	93,37
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	17.857	77.462	59.605	433,79
F. UKUPNO PASIVA (A. + B. + C. + D.+E.)	604.444	657.984	53.541	108,86
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	41.130	43.786	2.656	106,46

3.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

EUR

Naziv pozicije	Ostvarenje 2022.	Ostvarenje 2023.
1	2	3
NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	86.800.179	89.159.198
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i slično		
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	83.971	531.182
4. Novčani primici s osnove povrata poreza		
5. Ostali novčani primici od poslovnih aktivnosti	5.001.855	194.978
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	91.886.005	89.885.359
1. Novčani izdaci dobavljačima	-25.566.517	-27.411.674
2. Novčani izdaci za zaposlene	-8.462.493	-9.244.504
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	-315.394	-346.884
4. Novčani izdaci za kamate	-4.870.911	-4.087.759
5. Plaćeni porez na dobit	-2.043.318	-6.534.624
6. Ostali novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	-11.923.787	-12.282.163
I. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	-53.182.419	-59.907.608
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	38.703.586	29.977.750
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	78.322	45.575
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	16.643	0
3. Novčani primici od kamata	11.949	4.728
4. Novčani primici od dividendi		
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga		
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	60.007.232
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	106.914	60.057.535
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-9.371.301	-35.735.110
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga	0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	0	
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-9.371.301	-35.735.110
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-9.264.386	24.322.425
NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	0	
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi		
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	4.068	12.691
IV. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	4.068	12.691
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-21.982.925	-21.990.520
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi		
3. Novčani izdaci za financijski najam		
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala		
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-826	-2.086.755
V. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-21.983.751	-24.077.275
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-21.979.683	-24.064.584
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	63.656	-18
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	7.523.173	30.235.573
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	34.463.274	41.986.446
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	41.986.446	72.222.019
Struktura pozicije F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	41.986.446	72.222.019
RASPOLOŽIVA SREDSTVA NA KRAJU RAZDOBLJA:		
– sredstva osiguranja plaćanja (MPTS i javna nabava)	10.566.417	10.216.186
UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	31.420.029	62.005.833
VLASTITA RASPOLOŽIVA SREDSTVA (BEZ SREDSTAVA IZ DRŽ. PRORAČUNA)	31.420.029	25.415.838

**ULAGANJA I
RAZVOJNE AKTIVNOSTI**

4.1 ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

EUR

ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU				
Redni broj	Opis	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	% 3/2
	1	2	3	4
1.	Plinovodi	74.025.106	30.000.626	40,53
2.	Mjerno redukcijske stanice	1.490.687	919.462	61,68
3.	Plinski čvorovi	4.339.557	3.969.120	91,46
4.	Nadzor i upravljanje	1.211.096	1.070.398	88,38
5.	Informatički sustavi	635.915	813.597	127,94
6.	Razvoj novih tehnologija	2.601.631	1.032.300	39,68
7.	Pogonski objekti	158.670	68.197	42,98
8.	Napuštanje objekata koji će biti van funkcije	6.636	6.000	90,41
I.	UKUPNO	84.469.298	37.879.700	44,84
II.	Rješavanje imovinsko pravnih poslova – aktivirani investicijski projekti	94.100	90.690	96,38
III.	Ostala dugotrajna imovina (oprema za potrebe društva)	3.845.400	1.439.518	37,43
UKUPNO ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU (I.+II.+III.)		88.408.799	39.409.908	44,58

Od ukupno planiranih 88,41 mil. eura ulaganja u dugotrajnu imovinu u 2023. godini realizirano je 44,58 %, ili 39,41 mil. eura (49 mil. eura manje u odnosu na planirano). Od navedenih ulaganja 23,41 mil. eura je financirano bespovratnim sredstvima tijekom 2023. godine.

Tijekom 2023. godine značajniji projekti bili su:

- početak izgradnje plinovoda Zlobin – Bosiljevo
- završetak radova na plinovodu Vinkovci – Negoslavci DN 400/50
- završetak rekonstrukcije plinskoga čvora Ivanja Reka
- završetak radova na plinovodima Zabok – Ludbreg, Budrovac – Donji Miholjac, Donji Miholjac – Beničanci, Beničanci – Našice i Našice – Slavonski Brod
- radovi na povećanju kibernetičke sigurnosti poslovnih sustava Plinacra
- izgradnja solarne elektrane za vlastitu potrošnju u PO Savska cesta 88a, Zagreb, projektiranje i izgradnja sustava tehničke zaštite na MRS Vinkovci i MRS Koprivnica II, izgradnja sustava tehničke zaštite na PČ Kozarac i projektiranje sustava dizalica topline.

4.2 MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Međunarodne aktivnosti u 2023. godini u najvećoj su mjeri bile uvjetovane suradnjom s radnim tijelima Europske unije i Energetskom zajednicom. Započeo je postupak prikupljanja podataka o projektima koji se nominiraju za novi europski Desetogodišnji plan razvoja sustava za 2024. godinu (TYNDP 2024), a prihvatljivi projekti za nominaciju bili su: projekti vodikove infrastrukture, infrastrukturni projekti prirodnog plina, infrastrukturni projekti pametnih plinskih mreža (projekti prenamjene za integraciju vodikovih smjesa, projekti razvoja biometana, projekti sintetičkog metana) te ostale kategorije projekata koje uključuju prenamjenu infrastrukture prirodnog plina za transport i/ili skladištenje CO₂. Suradujući s relevantnim tijelima i aktivno sudjelujući u ovim procesima, Plinacro doprinosi razvoju i provedbi projekata koji su ključni za daljnju energetska integraciju u gravitirajućoj regiji i šire. Navedene aktivnosti ubrzavaju napredak prema energetske tranziciji, potičući suradnju između različitih dionika i promovirajući održive energetske prakse na regionalnoj i europskoj razini.

U 2023. godini Plinacro je zajedno s nadležnim Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja sudjelovao u aktivnostima vezanim za suradnju s tijelima Europske komisije na nominaciji projekata za financiranje iz inicijative REPowerEU. Održavana je kontinuirana komunikacija i provedba aktivnosti koje uključuju izradu materijala i izvještaja, dostavu podataka, pripremu i dostavu objašnjenja, pripremu financijskih i grafičkih podataka, izradu hodograma i terminskih planova za projekte koji su nominirani za financiranje EU sredstvima u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Plinacrov projekti u sklopu inicijative REPower EU nominirani za financiranje iz Dodatka Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. – 2026. iz mjere „C1.2.

R1-I6 Povećanje kapaciteta LNG terminala na otoku Krku te jačanje plinske infrastrukture“ su: plinovodi Zlobin – Bosiljevo DN800/100bar, Bosiljevo – Sisak DN800/100bar, Sisak – Kozarac DN800/100bar, Lučko – Zabok DN700/75bar (fazna izgradnja nove interkonekcije sa Slovenijom) i Južna interkonekcija s BiH (plinovodi Dugopolje – Zagvozd DN800/75bar i Zagvozd – Imotski – granica BiH DN500/75bar).

Kako bi se osigurala mogućnost financiranja proširenja interkonekcije prema Sloveniji koja se nalazila na 5. listi projekata od zajedničkog interesa (PZI listi, engl. *5th PCI List*), podnesena je prijava projekta Interkonekcija Hrvatska – Slovenija za dodjelu bespovratnih sredstava na CINEA-in Poziv za prijavu infrastrukturnih projekata uključenih na 5. PZI listu za sufinanciranje radova bespovratnim sredstvima iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF 2 Energy).

Sredstva za izgradnju interkonekcije Hrvatska – Slovenija nisu odobrena iz fonda CEF 2 Energy, međutim, Vijeće ECOFIN-a (Vijeće za ekonomske i financijske poslove) usvojilo je dana 8. 12. 2023. godine Provedbenu odluku kojom je Republici Hrvatskoj odobren Dodatak Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (NPOO) kojim je prihvaćeno financiranje u ukupnom iznosu od 534 mil. eura za izgradnju plinovoda Zlobin – Bosiljevo, Bosiljevo – Sisak, Kozarac – Sisak i Zabok – Lučko kojima se omogućuje povećanje kapaciteta otpreme plina s UPP terminala na otoku Krku prema Sloveniji i Mađarskoj.

Europska komisija objavila je 6. listu projekata od zajedničkog interesa (6. PZI lista). Na PZI listi po prvi put se nalazi 14 projekata prekograničnih CO₂ plinovoda. Na listi se pod rednim brojem 13.9 nalazi projekt „9 GT CCS Hrvatska – izgradnja cjevovodne transportne infrastrukture u Hrvatskoj i Mađarskoj, s podzemnim skladištem u RH“ koji je prijavila Agencija za ugljikovodike, a Plinacro je sudjelovao u pripremi tehničkih elemenata projekta i narativa za CO₂ transportne plinovode.

Nastavljena je aktivna suradnja s operatorima plinskih transportnih sustava susjednih zemalja (Plinovodi, Gas Connect Austria – GCA, FGSZ, BH Gas...).

RIZICI

Osnova za stabilno poslovanje jest provođenje mjera sustavne identifikacije, analize i upravljanja potencijalnim rizicima poslovanja. U nastavku su navedeni potencijalni rizici koji mogu utjecati na poslovanje društva Plinacro.

Regulatorni i tržišni rizici poslovanja

Regulatorni i tržišni rizici poslovanja mogu dovesti do odstupanja ostvarenog u odnosu na planirani prihod od usluge transporta plina. Svakako valja istaknuti da je prihod od usluge transporta plina dominantan u ukupnom prihodu potrebnom za redovno poslovanje društva Plinacro te je nužan za pokrivanje operativnih troškova poslovanja, za investiranje u novu imovinu prema usvojenom planu i za pokrivanje ostalih financijskih obveza.

a) Rizik promjene pravnih propisa na tržištu plina

Kao operator transportnog sustava, Plinacro obavlja reguliranu energetska djelatnost transporta plina te je njegovo poslovanje uvjetovano odredbama koje proizlaze iz važećih zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulirano tržište plina u Republici Hrvatskoj, a koje mora biti usklađeno s direktivama i uredbama Europske unije, jer je Hrvatska kao država članica preuzela obvezu njihove provedbe. Stoga je Plinacro dužan ispuniti zahtjeve koji proizlaze iz pravnih propisa za tržište plina u EU i RH, što podrazumijeva kontinuirano praćenje promjena pravnih propisa, edukaciju zaposlenika te učinkovitu provedbu propisanih obveza u definiranom roku.

Ispunjavanje propisanih obveza za Plinacro podrazumijeva i znatna dodatna sredstva investiranja u opremu i usluge kako bi se kvalitetno i na vrijeme ispunile propisane odredbe, jer njihovo nepoštivanje može imati posljedice u smislu prekršajnih sankcija.

b) Energetska kriza na tržištu EU

Odstupanja prihoda od usluge transporta plina zbog poremećaja na tržištu plina EU izazvanog ratom u Ukrajini mogu imati pozitivan ili negativan predznak. Neizvjestan je učinak porasta cijena plina na cijelo gospodarstvo, a time i na ugovaranje kapaciteta transportnog sustava.

c) Rizik neostvarenja plana prihoda od transporta plina zbog utjecaja vanjskih faktora

Meteorološki utjecaj

Klimatski uvjeti, odnosno meteorološki faktori imaju konstantan utjecaj na prihod od usluge transporta plina te izravno utječu na manje ili veće ostvarenje prihoda u odnosu na planirani prihod. Klimatski uvjeti uzrokuju znatno nižu ili višu potrošnju prirodnog plina u pojedinim mjesecima u odnosu na planiranu potrošnju, ali i na ugovaranje kapaciteta transportnog sustava, posebice kratkoročnih kapacitetnih proizvoda za temperaturno ovisne kupce plina. U strukturi potrošnje plina, odnosno transportiranih količina plina kupci koji su temperaturno ovisni i koji su pretežito na distribucijskim sustavima, imaju udio od približno 30 %. Zbog klimatskih promjena u prethodnim godinama utjecaj hidropotencijala pokazao se vrlo značajnim za potrošnju plina za energetske transformacije. Navedeni faktori stohastičke su naravi te uvode neizvjesnost i nesigurnost u planirani prihod od usluge transporta plina.

Makroekonomski utjecaj

Na ostvarenje prihoda Plinacra utječe i gospodarska situacija u Republici Hrvatskoj koja je trenutačno pogođena visokim cijenama energenata i relativno visokom stopom inflacije. Krajnji kupci izravno priključeni na transportni sustav značajno su smanjili udio u ukupnoj potrošnji plina u RH s nekadašnjih 60 % na 39 %. Njihova potrošnja ovisi o cijeni plina i drugih energenata, ali ovisi i o drugim makroekonomskim pokazateljima zbog kojih može nastupiti trend pada (ili rasta) potrošnje plina, što neminovno dovodi do smanjenja (ili povećanja) potražnje za kapacitetima transportnog sustava od postojećih i potencijalno novih korisnika transportnog sustava.

Rizik naplate

Za plinsku godinu 2022./2023. te 2023./2024. na snazi su Opći ugovorni uvjeti Ugovora o transportu plina i Ugovora o transportu plina na interkonekciji, unutar kojih su svi kupci razvrstani u kategorije te su ovisno o tome zatražena sredstva osiguranja plaćanja (novčani depozit, bankarske garancije i obične zadužnice). Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja stvaraju se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Za plinsku godinu 2022./2023. kao i za 2023./2024. prema Ugovorima o transportu plina svi korisnici transportnog sustava koji su rezervirali kapacitet na godišnjoj razini dostavili su zatraženo sredstvo osiguranja plaćanja.

Kod ugovaranja kapaciteta na interkonekciji, primjenom novih ugovornih odnosa i općih uvjeta korištenja transportnog sustava, definirano je da sredstva osiguranja plaćanja mogu biti bankovna garancija ili novčani depozit. Prema Ugovorima o transportu plina na interkonekciji za plinsku godinu 2022./2023. svi su korisnici transportnog sustava dostavili tražena sredstva osiguranja plaćanja.

Rizikom će se, kao i do sada, upravljati putem dnevnih praćenja stanja potraživanja od kupaca, praćenjem rezervacija kapaciteta na kvartalnim, mjesečnim, dnevnim i unutar dnevnim rezervacijama te kontaktima s kupcima i poduzimanjem svih aktivnosti za naplatu potraživanja (upozorenja, opomene, aktiviranje sredstava osiguranja plaćanja).

Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom u dijelu plasiranja novčanih sredstava Plinacra temelji se na načelima sigurnosti i diversifikacije portfelja s ciljem adekvatnog upravljanja rizicima poslujući s bankama dovoljno visoke stope adekvatnosti kapitala. Osim navedenog, uspostavljeno je i dodatno praćenje likvidnosti banaka kroz pokazatelj LCR (engl. *liquidity coverage ratio* – omjer pokrivenosti likvidnošću $LCR \geq 100\%$). Redovno se pratila izloženost prema poslovnim bankama s kojima Plinacro surađuje te njihovi financijski pokazatelji koje kvartalno objavljuje HNB na svojoj mrežnoj stranici kao i relevantne informacije s tržišta. Zbog usmjeravanja novčanih tokova sukladno investicijskom ciklusu unutar kojeg se Plinacro nalazi, tijekom 2023. godine nisu ostvareni značajni financijski efekti kroz plasiranje novčanih sredstava.

U sklopu praćenja kreditnog rizika kontinuirano se pratila cjelokupna dugotrajna financijska imovina.

Valutni rizici

Praćenje valutnog rizika više nije bilo od velikog značaja, s obzirom na to da je Republika Hrvatska s danom 1. 1. 2023. godine uvela valutu EUR kao zakonsku i službenu valutu, nakon čega Plinacro ima strukture prihoda i najznačajnije obveze koje se odnose na kreditne obveze isključivo u eurskoj valuti.

Rizik likvidnosti

Usklađivanjem dinamike priljeva i odljeva sredstava kroz izradu plana likvidnosti i projekcija za mjesečni i kvartalni vremenski period, Plinacro je aktivno upravljao rizikom likvidnosti uvažavajući specifičnosti djelatnosti i sezonski efekt priljeva sredstava uz kontinuirane odljeve. Pritom je važnu ulogu imalo ostvarenje planirane dinamike podmirenja obveza u skladu s ugovornim te zakonskim obvezama i kontinuiranim planiranjem novčanih tokova. Zbog investicijskog ciklusa unutar kojeg se Plinacro trenutno nalazi te pomaka u dinamici, projekcije plana likvidnosti izrađivale su se još češće nego inače tijekom mjeseca i kvartalno uz ažuriranje ulaznih podataka u području odgovornosti organizacija koje ih planiraju.

Tijekom godine likvidnost Društva bila je stabilna. Dodatno, nastavno na donesenu Odluku Vlade o izgradnji plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanju kapaciteta terminala za UPP na Krku, Plinacro su početkom studenog 2023. godine za financiranje proširenja plinovodne mreže doznačena bespovratna sredstva u iznosu od 60 mil. eura.

Plinacro je također i tijekom 2023. godine bio izložen riziku naplate po izdanom korporativnom jamstvu danom kćerinskom društvu Podzemno skladište plina d.o.o. Navedeno je regulirano međusobnim ugovorom uz redovito praćenje poslovanja društva PSP. Likvidnost Društva i ubuduće će se pratiti s posebnom pažnjom, a sve u svrhu održavanja prihvatljive razine likvidnosti i pravovremene reakcije.

Kamatni rizik

Plinacro nema sklopljene Ugovore o kreditima s promjenjivom kamatnom stopom pa stoga nije izložen kamatnom riziku u smislu pojave većih odljeva od planiranih u ovom području poslovanja. Bez obzira na prethodno navedeno i zaprimljena bespovratna sredstva, Plinacro ima u vidu potencijalna kratkoročna zaduženja za premošćivanje podmirenja obveza te su se tijekom cijele 2023. godine pratila kretanja obrtnih sredstava na bankarskom tržištu. U skladu s navedenim, Plinacro će i tijekom 2024. godine nastaviti uvažavati kamatni rizik, a sve u svrhu primjerenog upravljanja svojim kreditnim portfeljem i smanjenja izloženosti riziku koji navedeni donosi.

**DALJNI RAZVOJ
U BUDUĆNOSTI**

Planovi za daljnji razvoj Plinacra usmjereni su na povećanje sigurnosti opskrbe plinom gravitirajuće regije i šire te dekarbonizaciju plinskog transportnog sustava.

Srednjoročne razvojne aktivnosti usmjerene su na povećanje regionalne sigurnosti opskrbe plinom, a dugoročne na proces dekarbonizacije plinskoga transportnog sustava. Slijedom odrednica iz odobrenog plana REPowerEU i Nacionalnog plana za oporavak i otpornost do sredine 2026. godine aktivno će se raditi na izgradnji plinovoda Zlobin – Bosiljevo, Bosiljevo – Sisak, Kozarac – Sisak i Zabok – Lučko.

Nastavit će se suradnja sa susjednim operatorima na razvoju interkonekcija, što se prvenstveno odnosi na razvoj Južne plinske interkonekcije HR – BiH i razvoj Jonsko-jadranskog plinovoda te na razvoj projekta interkonekcije sa Srbijom.

Na projektima dekarbonizacije razvijat će se projekti koji su prijavljeni za novi europski TYNDP 2024.

Transport vodika (H2T):

- *Gas system retrofitting for 100% H2 future capability* – prilagodba plinskih čvorova i mjerne opreme za primješavanje vodika
- *H2 interconnection Croatia/Slovenia* (Lučko – Zabok – Rogatec): novi plinovod koji će se koristiti i za transport vodika
- *H2 repurposing interconnection HR – HU*: prenamjena postojećeg plinovoda za transport vodika
- *H2 backbone Croatia – North*: izgradnja novih i prenamjena postojećih plinovoda sjeverno od Bosiljeva prema većim urbanim centrima (Zagreb, Slavonski Brod, Varaždin, Virovitica i Osijek)
- *H2 backbone Croatia – South*: izgradnja novih i prenamjena postojećih plinovoda južno od Bosiljeva prema većim urbanim centrima (Pula, Rijeka, Zadar i Split).

Projekti za prihvat i transport CO₂ :

- *OSIJEK aquifer CO2 transmission cluster*: sustav za prihvat CO₂ iz područja istočne Slavonije (Osijek, Našice, Slavonski Brod)
- *SAVA aquifer CO2 transmission cluster*: sustav za prihvat CO₂ iz područja grada Zagreba, Siska i Kutine
- *DRAVA aquifer CO2 transmission cluster*: sustav za prihvat CO₂ iz Varaždinskog područja

te projekt usmjeren na smanjivanje emisije metana koji je prvi put prijavljen u TYNDP:

- *Gas transmission methane emission reduction project* – projekt s nizom podprojekata kojima se planiraju smanjiti emisije metana.

U kratkoročnom se razdoblju očekuju studijske pripreme primarno za projekte transporta vodika, osnovne investicije nužne za umješavanje i prihvat plinova s manjim udjelom vodika (rekonstrukcije kromatografa) i smanjenje emisije metana, dok se značajnija ulaganja očekuju nakon 2030. godine.

Plinacrova predanost održivom razvoju i podrška tranziciji prema čistim oblicima energije ključni su elementi za ostvarivanje ciljeva povećanja nacionalne i regionalne sigurnosti opskrbe plinom te dekarbonizacije plinskoga transportnog sustava. Zaključno, Plinacrova predanost navedenim ciljevima igra ključnu ulogu u oblikovanju energetske tranzicije prema čistoj i održivijoj budućnosti.

**VAŽNIJI POSLOVNI
DOGAĐAJI NAKON
PROTEKA POSLOVNE
GODINE**

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 8. 2. 2024. godine donijela Zaključak da će s ciljem osiguranja energetske neovisnosti Republike Hrvatske, kao i osiguranja kontinuiteta i sigurnosti opskrbe prirodnim plinom kućanstava i poduzetništva na teritoriju Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije, Republika Hrvatska sudjelovati u financiranju izgradnje plinovoda Bosiljevo – Sisak – Kozarac i plinovoda Lučko – Zabok, kao javnih investicijskih projekata. Projekti su određeni kao javni investicijski projekti od interesa za Republiku Hrvatsku čiju će realizaciju provesti Plinacro d.o.o. i započeti s radovima na poslovima povezanim s izgradnjom i izgradnju navedenih plinovoda.

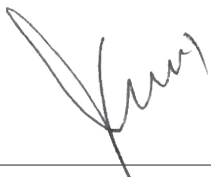
Usljed navedenog Plinacro je pokrenuo postupke nabave cijevi i opreme za plinovode Zabok-Lučko i Bosiljevo-Sisak i Kozarac-Sisak, ukupne procijenjene vrijednosti nabave 136.230.000 eura.

Krajem 2023. godine i u prvom kvartalu 2024. godine provedena je priprema projektne i druge popratne dokumentacije za dostavu projektnog prijedloga na Javni poziv za Jačanje plinske infrastrukture (NPOO.C7.1.I3.01) koji je objavljen 26. 2. 2024. godine. Plinacro je 29. 2. 2024. godine podnio projektну prijavu te s pozitivnim rezultatom prošao provjeru navedene prijave koju su proveli Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja kao tijelo nadležno za komponentu 1 (Gospodarstvo) i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kao Provedbeno tijelo.

Dana 5. 4. 2024. godine potpisan je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz mehanizma za oporavak i otpornost za NPOO.C7.1.I3.01 Jačanje plinske infrastrukture u vrijednosti od 533 mil. eura.

Slijedom obveze operatora plinskog transportnog sustava propisane Zakonom o tržištu plina (NN 18/18, 23/20) započela je izrada Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2025. – 2034.

Potpisano u ime Uprave:

Ivica Arar
predsjednik Uprave

Daria Krstičević
članica Uprave

Savska cesta 88a, 10000 Zagreb, Hrvatska
tel.: 01 6301 777, fax: 01 6301 724
web: www.plinacro.hr